

Boruló Pop-Up könyv

Szerző: MATYIS SÁRA (tervezőgrafika MA)

Témavezető: RUDICS MÓNIKA, művésztanár, Média és Design Intézet

(Művészeti és Művészettudományi Szekció: *Tervezőgrafika* 4. szekciótagozat; 2. helyezés)

A KONCEPCIÓ ISMERTETÉSE

Első körben annak a problémáját ismertem fel, hogy sokan – köztük jómagam is – csak borfogyasztók vagyunk, tehát minél többet, minél gyorsabban habzsolunk ahelyett, hogy kiélveznénk az adott termék nyújtotta ingereket. A borkultúra alapjainak felfedezése nem utolsó sorban – nem is gondolnánk elsőre, de – egy izgalmas beszédtema, valamint nagymértékben hozzájárul kifejezőképességünk, beszédképességünk fejlődéséhez.

Mindenképp egy olyan kiadványt szerettem volna létrehozni, amely nem mindennapi, csavaros és interaktív, ezáltal szükséges a befogadó fél kölcsönhatása, interakciója. Elsőre azt gondolhatnánk, hogy a pop-up könyvek kizárólag a gyermekek számára nyújtanak szórakozást, holott a felnőtt réteget is ugyanúgy képesek megszólítani és lekötni. A szokásos sík, statikus kiadványokkal ellentétben a pop-up különféle mozgásokkal, előugró 3D-s illusztrációkkal egészíti ki vagy prezentálja a tartalmi mondanivalót. Fontosnak tartom, hogy a mai eldigitalizálódott világban a kezünkben tartsunk valamit, ami bár a Gutenberg-galaxist képviseli, mégis kortárs, értéket ad, tanít és szórakoztat is egyben.

Célom nem egy teljesen átfogó, hiánytalan szakmai könyv előállítását volt, amely a telezsúfolt szakszavakkal élvezhetetlenné teszi a kiadványt, hanem egy humoros, kreatív, könnyen fogyasztható lenyomata a borkultúra alappilléreinek. Mivel e műfajban ilyen témájú kiadvánnyal eddig még nem találkoztam, úgy tartottam, hiánypótlónak számítana, viszont egyúttal fordulatosabbá is tehetném azzal, ha a tematikát nem mindennapi, új köntösbe bújtatnám. Szeretném, ha *Boruló Pop-Up* című könyvem felhívna a figyelmet a tudatos borkóstolásra, fogyasztásra, arra, hogy a bort nem habzsolni, hanem élvezni kell, hogy ne az alkohollal járó elbódulás, hanem az érzékszerveinkkel befogadható színes skálán mozgó tapasztalás legyen a célunk.

A KÖNYV TARTALMI FELÉPÍTÉSE

A könyv tartalmilag a borfogyasztás kultúráját mutatja be különböző mozgások által. A leírtakat több forrásból gyűjtöttem össze online platformokról, könyvekből és magazinokból egyaránt, majd átfogalmaztam személyesebb hangvételűre, mintha csak egy jó barát osztaná meg az olvasóval a tanácsait a borkultúráról.

A borválasztás fortélyai és a magyar borvidékek – Ebben a részben arról tájékozódhatunk, hogy milyen szempontok alapján érdemes bort választani alkalomhoz illően, de akár borvidékek alapján is dönthetünk. A borokat több szempontból is lehet osztályozni, ehhez készítettem egy felnyitható iránytűt.

Bor-, étel- és sajt párosítások – Fontos szempont a bor szervírozásánál, hogy mit mivel ajánlatos fogyasztani. Ennél a résznél négyfős csoportra osztottam az előbújó asztalt és annak terítékét: levesek, húsok, zöldségek, desszertek és sajt félék. Mivel ez a téma is szerteágazó, csak egy kisebb szegmensét mutattam be.

Palackanatómia – Ezen az oldalon a felbukkanó palack felépítéséről olvashatunk amellet, hogy mitől függ a palack színe, és alakja szerint milyen típusú borral találkozhatunk benne.

Poháranatómia – Ez a palackanatómia testvéroldala, ugyanis itt a pohár alakjáról informálódhatunk, hogy milyen részeket különböztetünk meg, valamint hogy melyik alakú pohár milyen bortípushoz illik.

A pohár helyes tartása – Nem is gondolnánk, de a pohár tartásáról egy külön fejezetet lehet írni. Mellette a koccintás művészetéről is szót ejtek a könyvben, egy mechanizmus által pedig be is mutatom azt.

Borkóstolás – Ez az egyik legfőbb fejezete a könyvnek, ugyanis itt sajátíthatjuk el a borkóstolás 4 lépését, ami azt jelenti, hogy a bor vizuális megjelenése, illata, íze és értékelése alapján vonunk le egy konklúziót. Ez a 4 jelenet segíthet számunkra kialakítani ízvilágunkat, alakíthatja véleményformálási képességeinket, és remek vitatémaként is szolgálhat egy-egy borkóstoló folyamán.

Egészség és mértékletesség – A bor, ha nem vesszük túlzásba, és tisztában vagyunk a határainkkal, jótékonyan hat az egészségünkre. Ehhez készítettem egy orvosi kartont, ahol szemügyre vehetjük a bor pozitív hatásait fizikálisan és mentálisan egyaránt. Itt találhatjuk az egyik legnehezebben elkészített, de számomra legkedvesebb grafikámat is: egy spiccesen táncikáló borosüveget.

Hasznos kifejezések és a borivó tízparancsolata – Ezek az oldalakon pedig megismerkedhetünk néhány olyan kifejezéssel, amelyektől elsőre mindenki megijedhet, aki nem szakmabeli, de igyekeztem egy olyan szótárat kialakítani, amely könnyen megérthető és megjegyezhető. Az oldalpár többek közt tartalmazza az örökérvényű borivók tízparancsolatát.

PAPÍRMECHANIZMUSOK

Az elején kissé félve kezdtem bele a pop-up készítésébe, ugyanis fogalmam sem volt róla, hogy hol és hogyan is kezdhethném a munkám. Ezelőtt sose használtam gyakorlatban az ilyesfajta technikákat, csakis befogadóként találkoztam velük, azonban borzasztó izgalmasnak tartottam azt a mozdulatsort, amellyel életre kelnek a könyvek szereplői vagy színterei, ezért motivációban nem szenvedtem hiányt. Mivel az online oktatás eléggé megnehezítette a terveimet, kénytelen voltam online videók alapján ellesni a papírmechanizmusokat és azok működési elvét.

Azért döntöttem úgy, hogy legelőször az oldalpárok valós méretű prototípusát készítem el, hogy fel tudjam mérni, hogy tartalmuk alapján melyik oldalhoz milyen típusú grafika illik, és azt miféleképpen tudnám megmozgatni. A mechanizmusok mind különféle úgynevezett alkatrészekből állnak, amelyeket szintén meg kell szerkeszteni, viszont ezt csak akkor tudjuk megtenni, ha előtte a gyakorlatban is alkalmaztuk azokat. Tehát a fekete-fehér prototípusomnál derült ki, hogy működött-e a dolog vagy sem. Ha igen, akkor a programban is ugyanazokkal a méretekkel és alakzatokkal dolgoztam, ha nem (ami sokszor előfordult), újraterveztem az oldalpárt. Egy-egy mechanizmus elkészítése olykor két órát, olykor fél napot vett igénybe. Úgy terveztem, hogy mindenképp 180°-os nyitási szögben megjelenő szerkezeteket készítek, viszont azokból is minél többfélét mutatnék be, egy oldalpáron akár kétfélét is. Azért a 180°-ra esett a választásom, mert a párja, a 90°-os nem biztosít kényelmes olvashatóságot, hiszen az utóbbi esetben a könyv nem kerül teljes szétnyitásra.

Minden oldalt először a sketchbookomban vázoltam fel, tehát már itt el kellett döntenem, hogyan is nézzen ki az oldal elrendezése. A programban a layoutok már csak kisebb változtatásokon estek át elrendezés szempontjából. Továbbá fontos feltételnek számított, hogy a mechanizmusok indokoltak legyenek, tehát szemléltessék az oldal tartalmát, vagy pedig segítségül szolgáljanak a gyakorlat elsajátításához. Egy koccintást kifejtő részlethez értelmetlen lett volna egy görgethető diagram alakot felhasználni, mivel veszített volna a mondanivalójából, hiszen a mechanizmusok is egyfajta narratívák. Ez persze nem azt jelenti, hogy máshol sem használtam fel, viszont tartalmi szempontból megalapozottan szerettem volna alkalmazni a hajtásokat. Ha sikerült úgy elkészítenem a mechanizmust, hogy egyértelmű legyen, abban az esetben nem taglaltam hosszabban a szövegben a pop-up által bemutatott részt, hiszen az mindent elmesél, amit el kell. Erre mondják, hogy „jókor, jó helyen”.

Mivel a könyv mechanizmusokból áll, amelyek az oldalpárok mögött/között működnek, mint mikor egy autó váza mögött történik a „nagy varázslat”, ezért az oldalpárok nem közvetlen egymásra lettek nyomtatva, hanem külön, önálló oldalanként, amelyek végül a széleikkel kapcsolódnak egymásba harmonika alakot formálva.

Ragasztónak a kétoldalas típusokat használtam, ugyanis a vízalapú az én esetemben a papír roncsolódásával járt, a konzulensem pedig felhívta a figyelmemet a masszívabb, minőségibb M3-as típusú kétoldalas ragasztókra, amelyek valóban remek megoldásnak bizonyultak.

ILLUSZTRÁCIÓK, GRAFIKÁK

Az egyetem alatt kialakult a saját vizuális nyelvezetem, amit magaménak tudhatok, és amiben magabiztosan alkotok. Nagyon könnyen és gyorsan dolgoztam vele, ám ezt a könyvet valahogy másképp képzeltem el. Végül úgy döntöttem, megpróbálkozom a mumusommal, azzal a stílussal, ami a legközelebb áll hozzám, de még sose próbáltam, ez egy geometrikusabb, alakzatokból kialakított, gradiensekből felépített irány volt. Végül annyira megszerettem, hogy ezt a stílust vittem végig. Színek tekintetében a zöldet, rózsaszínes lilát, narancssárgát és kéket használtam fel az illusztrációkhoz. Ezeket a színeket kombináltam többféle geometrikus mintázattal. A nyomdába leadott anyag felépülése pedig az alábbiak szerint alakult: külön oldalon nyomtatásra kerültek az oldalpárok – ennek oka a papírmechanizmusok működőképessége –, egy másik, független oldalon pedig a kifutóval ellátott alkatrészek foglaltak helyet, amelyeket manuálisan vágtam ki, így összeállítva a könyv végleges formáját.

ÖSSZEGZÉS

Mindent összevetve úgy gondolom, hogy a *Boruló Pop-Up* könyv elkészítése kifejezetten tanulságosan hatott rám, ugyanis rengeteg új tapasztalatra tettem szert mind gyakorlatban, mind elméletben egyaránt. A mechanizmusok alkalmazásakor gyakran eszembe jutottak a pop-up történetéről, kialakulásáról olvasottak, és csodálattal, alázattal figyeltem a fél nap alatt meghajtott szerkezetemet, hogy bizony előttem akadt valaki, aki jóval több időt töltött el ennek a mozdulatsornak a megalkotásával, kieszelésével. Konklúzióként elmondhatom, hogy bár sikeresen elkészítettem a könyvet a tervezettek szerint, a kísérletezés a projekt elkészültével sem ér véget. A jövőben mindenképp szeretném bővíteni a tudásomat, kipróbálni minél több és minél különbözőbb mechanikákat vagy akár a 90°-os típusúakat is.

Néha fontos, hogy megvárjuk a pohárat? Vannak helyzetek, amikor egy pohárban legyen az ital, hiszen az a szabvány, amely a szobát uralkodóvá teszi. Egy ember megszólal, kéri, hogy hozza az italt, és akkor a pohár megérkezik. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik.

A POHÁR HELYES TARTÁSA

"Minden bizonnyal előtérbe kerül, hogy mindenki tudja a pohár helyes tartását."
 – Leon Adami, a csodálatos Bor Értékelő lapja

CSAK A KÉZHEZ
 A pohár mindig csak a kezünkkel tartandó. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik.

MÉLY POKK A SZÁJBA
 A pohár mindig csak a kezünkkel tartandó. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik.

A TÁLALÁS SZABÁLYAI
 A pohár mindig csak a kezünkkel tartandó. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik.

A KOCCINTÁS MŰVÉSZETE

Amikor biciklizni vagy a parkban sétálni az éjszakai napokban, a pohár mindig csak a kezünkkel tartandó. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik.

Amikor biciklizni vagy a parkban sétálni az éjszakai napokban, a pohár mindig csak a kezünkkel tartandó. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik.

Amikor biciklizni vagy a parkban sétálni az éjszakai napokban, a pohár mindig csak a kezünkkel tartandó. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik.

Amikor biciklizni vagy a parkban sétálni az éjszakai napokban, a pohár mindig csak a kezünkkel tartandó. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik. Ez az egyszerű szabvány, amely megmutatja, hogy egy pohárban legyen az ital, és akkor a pohár megérkezik.

IGY KOSTOLJ
A BŐRÖDME!

3. ÍZLELÉS

SZÁR

A szárat a csészébe a szőlőlevet a lehető legkevesebb levegővel keverve kell tartani, hogy megőrizze az illatát és az ízt.

KEFE

A csészébe a szőlőlevet a lehető legkevesebb levegővel keverve kell tartani, hogy megőrizze az illatát és az ízt.

SZÁR

A hosszú szár lehetővé teszi a pohár megfőtését, illetve a bor hőmérsékletét, elkerülve ezzel a bor ízvesztését, az illatvesztést.

GOMB

A gomb a csészébe a szőlőlevet a lehető legkevesebb levegővel keverve kell tartani, hogy megőrizze az illatát és az ízt.

TALP

A talp a csészébe a szőlőlevet a lehető legkevesebb levegővel keverve kell tartani, hogy megőrizze az illatát és az ízt.

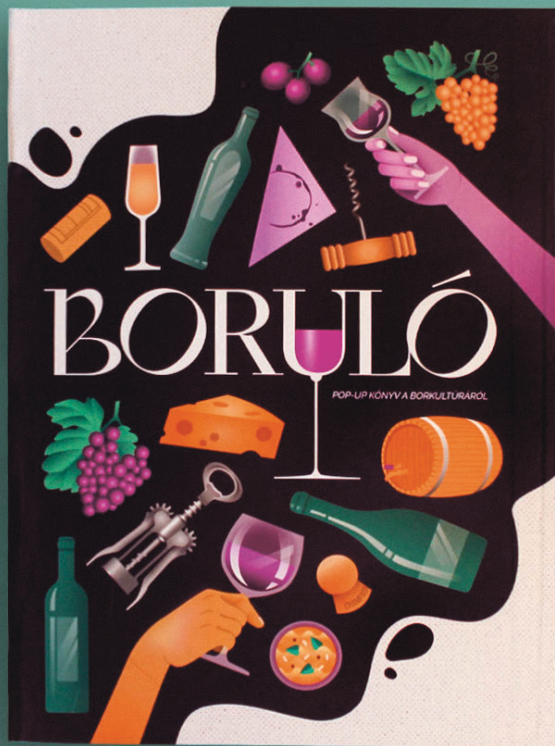
ACÉL

A csészébe a szőlőlevet a lehető legkevesebb levegővel keverve kell tartani, hogy megőrizze az illatát és az ízt.

FELLEPÉS

A csészébe a szőlőlevet a lehető legkevesebb levegővel keverve kell tartani, hogy megőrizze az illatát és az ízt.

BORULÓ

POP-UP KÖNYV A BORKULTURÁRÓL

OLD
AT!

I. LÁTÁNY

A szaglással történő vizsgálatnál célszerű betartani az alábbiakat: Kézfét követően azonnal szagoljuk meg a bort! Először ne mozgassuk a poharat, hajlítsuk fele, és úgy szagoljuk meg. Ha az álló poharat megcigibljuk.

Utána vegyük kézbe és óvatosan forgassuk a pohárban, és akkor szagoljunk bele. Figyeljük meg a bor illatának tisztaságát, intenzitását és a bor karakterét.

KS

DD
DD

... a legmagasabb minőségű borból...
... a legmagasabb minőségű borból...
... a legmagasabb minőségű borból...

Balaton	
☐	Balatonboglár
☐	Balatonfüred - Csopak
☐	Badacsonyi
☐	Balatonfelföldek
☐	Zala
☐	Nagy - Sarmaj
Észak - Dunántúl	
☐	Sopron
☐	Pannónhalmi
☐	Hévízvári
☐	Mór
☐	Etyeki - Buda

Pannón	
☐	Tolna
☐	Szekszárd
☐	Pécs
☐	Vitány
Felső - Magyarország	
☐	Matra
☐	Eger
☐	Diák
Tokaj	
☐	Tokaj
Duna	
☐	Hajós - Duka
☐	Kunmad
☐	Csongrad

BORVÁSÁRLÓ KISOKOS

Meg nézi a szupermarketekben bort vegye.

Beporoszított palack vásárlását kerüldje!
 Ha szupermarketekben vásárolunk, keressük a legújabbakat, legfrissebbeket.

Minél alacsonyabb az árakategória, annál frischebbet keressünk, mivel ezeket a borokat nem az időjárásig jellemző.

Sorrút kapcsolási borok palackot semmi esetre se válasszuk!

A lifakut megvétel mellett rendelkező palackok nem éppen a legzöldebbek.

Előny, ha a palackot dobba lárolják állított helyett.

A címe tanulmányozása is sokat segíthet.

A bor napos, fűtött helyen való tárolása nem túl előnyös.

TALP
A sark a palack alján éppen
található, és arra hivatott,
hogy segítse az üveg egyen-
es elállítását, hogy a palack
megőrizzesse egyensúlyát.

GÖLKE
A sarkon található matrica - orsó és
a sarkvető sörnyacskók tartják
mögött a sarkot, mely a folyadék
mozgását, az alkoholtartalom
szívását, erejét, ígátak szét.

NYELV
A nyelv a palack nyakán található,
és a sarkvető sörnyacskók
mögött a sarkot tartja.
A nyelv a sarkvető sörnyacskók
mögött a sarkot tartja.

NYAK
A nyak az a csomópont, ahová a
sarkvető sörnyacskók a legalkalmasabb
helyre kerülnek. A sarkvető
sörnyacskók a sarkvető sörnyacskók
mögött a sarkot tartják, ahogyan az
alkoholtartalom hűsíti.

VÁLL RÉSZE
A váll a nyak után következő rész,
nem szorosak minden palacknál,
vannak melyeknél nem tisztán
kivehetők, míg néhánynál
szembetűnőek, jellegzetesek.

TEST
A test a palack legfőbb része.
Alfajában fröngyös, de átlátszó és
változhat, szárazságtól és
tartalmától függően.

POHÁR ANATÓMIA

„Egy pohár jó bor mellett hamar megértik egymást az emberek”
Herczeg Ferenc, 185 és 1940-as

Nem egyszerű a tökéletes borogatóvá kialakítani, kiváltképp nem akkor, ha a borogatót az ember kezével kell megérinteni. A borogatók kialakítása során a borogatók formáját és méretét a bor típusától függően kell megválasztani. A borogatók kialakítása során a borogatók formáját és méretét a bor típusától függően kell megválasztani. A borogatók kialakítása során a borogatók formáját és méretét a bor típusától függően kell megválasztani.

CABERNET BURGUNDI PINOT NOIR HEGEK TUMELLER

VINTEGE SHERRY CHARDONNAY ETHER PEZSO

